

Stanovisko ČSPE k navrhovanému Národnímu parku Křivoklátsko

• 22 února, 2022

Stanovisko České společnosti pro ekologii k navrhovanému Národnímu parku Křivoklátsko

(pdf stanoviska ke stažení)

Vyhlašování národních parků je politický akt, který musí vzejít z demokratické diskuse a zároveň musí být založen na dobře podložených odborných argumentech. V případě Křivoklátska existují silné odborné argumenty, proč by se jádrová část území mohla stát národním parkem. Křivoklátsko je mimořádně rozsáhlý komplex nížinných smíšených lesů zahrnující i cenná otevřenější stanoviště, který nemá v české kotlině obdoby a je unikátní i v evropském měřítku. Jeho vysoká biologická rozmanitost je výslednicí velké rozlohy lesních komplexů, geomorfologické rozmanitosti, klimatu a relativně malého vlivu člověka. Křivoklátské lesy sloužily od středověku jako významná lovecká oblast a byly v různé míře obhospodařovány, přesto se zde díky složité morfologii terénu a způsobům využití zachoval přírodě blízký charakter většiny území. Lesnické hospodářské postupy v posledních desítkách let ale využívají stále intenzivnější technologie, které způsobují fragmentaci jednotlivých lesních stanovišť a ohrožují dochované přírodní hodnoty. Je proto důvod se domnívat, že ochrana území prostřednictvím chráněné krajinné oblasti (CHKO Křivoklátsko) a několika maloplošných rezervací není dostatečná a národní park by představoval lepší způsob, jak zabránit degradaci lesů nevhodným hospodařením.

Zároveň považujeme za podstatné zdůraznit, že z hlediska přírodní rozmanitosti většiny nížinných či pahorkatinných lesů není vhodný striktně bezzásahový režim. Nížinné lesy se ve střední Evropě dlouhodobě vyvíjely v interakci s velkými zvířaty, ohněm a člověkem. Vhodná péče o ně se proto musí odvíjet od znalosti procesů, které dané typy prostředí formovaly či udržovaly, včetně různých typů přírodních i lidmi způsobovaných disturbancí. Zonace navrhovaného národního parku i plánovaný management lesních porostů musí k těmto věcem přihlížet, aby v případě plošně uplatňované bezzásahovosti nedocházelo ke snižování biologické rozmanitosti celé oblasti Křivoklátska.

Nevhodné hospodaření v lesích přispívá k úbytku biologické rozmanitosti i v mnoha jiných CHKO i mimo ně. Zvláště alarmující je, že k tomu běžně dochází v lesích vlastněných státem. V dlouhodobém měřítku je tedy třeba hledat systémové řešení, které by se neomezovalo na jedno chráněné území a řešilo by i hospodaření v lesích mimo národní parky. **Přesto považujeme vyhlášení Národního parku Křivoklátsko za vhodný krok směrem k větší ochraně biologické rozmanitosti České republiky. Zároveň Ministerstvo životního prostředí a Ministerstvo zemědělství vyzýváme ke spolupráci,**

kteřá zajistí, že v chráněných územích budou alespoň lesy v majetku státu spravovány citlivě, s ohledem na jejich přírodní hodnoty.

Prof. David Storch, místopředseda ČSPE; Centrum pro teoretická studia Univerzity Karlovy a Akademie věd ČR, Praha

Mgr. Lukáš Čížek, Ph.D., člen výboru ČSPE; Biologické centrum Akademie věd ČR, České Budějovice

Doc. RNDr. Jana Jersáková, Ph.D., tajemnice ČSPE; katedra biologie ekosystémů, Přírodovědecká fakulta, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

RNDr. Ondřej Sedláček, Ph.D., člen výboru ČSPE; katedra ekologie, Přírodovědecká fakulta Univerzity Karlovy, Praha

RNDr. Robert Tropek, Ph.D., předseda ČSPE; katedra ekologie, Přírodovědecká fakulta Univerzity Karlovy, Praha